

Burturrýmdir leiðarar:

Hvar eru teir nú?

— sjeý fyrrverandi ovastar í útlegd

Idi Amin í telefonunum

Tað gerst alsamt vanligari, at politiskir leiðarar noyðast at sleppa sær til rýmingar undan sínum egnu undirgívnun. Í einstökum forum verða teir til altjóðarlig landastrok, tí eingin stjórn vil hýsa teimum. Tað gitnasta dæmið er kanska Reza Pahlavi, iranski keisarin, ið flýddi úr einum landi í annað, til hann at enda fekk innivist hjá vinmanni sínum. Sadat forseti í Egyptalandi. Tveir teir seinastu leiðararnir, ið eru flýddir úr heimlandinum, eru Marcos fyrrverandi forseti á Filipsoyggunum, sum í lötuni býr á Hawai, men seinni ætlar sær til USA, og «Baby Doc» Duvalier úr Haiti, ið nú hevur fingið fyrilils loyvi at búseta seg í Cote d'Azur, Frankariki, tí einki land í Europu ella Afriku vildi taka imóti honum. Afrikanskir leiðarar vórðu ikki sørt firtir, tá tann franska stjórnin bað teir hýsa Baby Doc við húski. Tá ið fronsku sendiaenninir spurdu forsetan í Gabon, um hann vildi taka Baby Doc, varð hann í øðini og rópti: «Halda tit at land mitt er eitt ruskilat?»

Idi Amin

Millum teir burturrýmdu harðstjórnarnar er Idi Amin ivaleyst tann illast gitni. Hann ráddi fyrri borgum í Uganda átta ár, og honum eydnaðist at basa figgjar-grundarlaginum hjá tjóðini við at koyra allar professionellar handils- og bankamenn av asiatskum uppruna úr landinum. Hesi árin kendust sum ein tann ringasta marran nakað land í Afriku hevur higartil upplivað. Kongafamiljan í Saudi-Arabíu bjóðaði Amin, konum hansara, einum átta í tali, og øðrum familjulimum at koma til Saudi-Arabia aftan á kollveltingina í Uganda 1979. Amin livir nú hampiligt og friðarligt liv í stásiligum húsum uttan fyrri Jeddah, og vinmenn hansara siga, at hann situr og tosar í telefon meginpartin av degnum. Hann sigst eisini brúka drúgva tíð til bønarhald.

Bokassa I.

Bokassa I., fyrrverandi keisari í Mið-afrikanska keisaradøminum, fekk sum Baby Doc loyvi at koma til Fraklands fyrilils, meðan stjórnin leitaði eftir øðrum landi, ið vildi hýsa honum. Nú eru stív tvey ár farin síðan hann rýmdi til Fraklands, og hann býr nú nærindis Paris í skirvisligum sethúsum, har tað sigst vera ørgrynna av bringumyndum, ið imynda annan burturkoyrdan keisara, Napoleon Bonaparte. Bokassa, ið m.a. gav herinum

boð um at skjóta á børn og ungdomar, tykist hava verið farin byttisliga fram imóti vertinum hjá sær, fyrrverandi franska forsetanum Valéry Giscard d'Estaing. Bokassa skrivaði ævisøgu, har hann bar fram so fjákurar ákærur móti forsetanum, at lögreglan legði hald á alt upplagið av bókini. Bokassa sigur, at hann vil fegin sleppa heim aftur til Afriku, men tað verður ið hvussu so er ikki í næstum, tí hægstirættur í Mið-afrikanska lýðveldinum hevur dømt hann til avrættingar in absentia fyrri dráp, framd meðan hann var ovasti í landinum.

Sihanouk prinsur

Sihanouk prinsur av Kambodju hevur verið í útlegd seinastu 16 árin, men hann er kortini eyðfúsigestur í nógvum londum. Í N-Koreu eigur hann slot við 40 kømum, og hevur 100 tænarar. Og í Peking er hann eisini altíð vælkominn. Sihanouk ferðast um heimin uttan at steðga til tess at fáa fylgi við samgonguna í Kambodju, sum enn berjist úrlitaleysan bardaga fyrri at kollvelta oddamonnunum í Phnom Penh, sum sita við stuðuli frá tí vietnamsku stjórnini.

Isabel Perón

Isabel Perón, einkjan eftir Juan Perón í Argentínu, tykist vera tað einasta dæmið um burturrýmdan leiðara, ið kann sleppa heim aftur, men ikki vil tað sjálvur. Isabel varð fyrst virkin innanfyri undirhaldsvinnuna, men tann argentinski leiðarin fekk stóran tokka til hennara, og hon giftist seinni við honum. Tann argentinska her-yvirstjórnin sendi hana av landinum í 1981, tá ið tað var prógvað, at hon og onkrir av ráðharrum hennara vóru vavd upp í figgjarvik. Hon býr burturgloymd og einsamøll í Madrid og nýtir tíðina til at spæla canasta.

Anastasio Somoza

Anastasio Somoza eydnaðist at rýma undan Sandinistunum frá Nicaragua og búsetti seg í Miami, har hann harðliga mótmælti «svikunum» hjá Jimmy Carter imóti sær og stjórn sini. Hann gjørði nógv um seg í USA, men

Bokassa I. lurtar eftir tíðindum úr Afriku

tóktist kortini ikki hava tað serliga gott við seg sjálvan. Í Asunción varð hann myrður, sitandi í bili sínum, trúliga av Sandinistum.

Nguyen Van Thieu

Nguyen Van Thieu, seinasti forsetin í Vietnam sýnist av øllum alvi hava roynt at gloymt fortíðina. Hann vildi ikki búseta seg í einum landi, har nógv vietnamsk flóttafólk eru, sum í Fraklandi ella USA, men valdi heldur at liva í Bretlandi. Kenningar hansara siga, at hann er sera beiskur móttegis amerikanarum fyrri hvussu teir endaðu Vietnam-kriggið. Hann sýtir alsamt fyrri at tosa við blaðmenn, men við hvørt kunnu fólk siggja hann í handlum nærindis sínum sethúsum í einum finasta býarpartinum í London. Tá er hann saman við konu síni og grannarnir siga, at tað vanligu er hann, ið ber plastposarnar.

etj.

Sihanouk prinsur tosar við Buddhista-munk